

DOSSIER TOUR DE FRANCE 2018

LÉGENDE

The key

- Grand Départ
Race Start
- Ville départ
Start town
- Ville arrivée
Finish town
- Ville repos
Rest town
- Arrivée finale
Race finish
- Étape en ligne
Stage
- C.I.M. individuel
Individual time-trial
- C.I.M. par équipe
Team time-trial

Le
de TOUR
FRANCE

DU 7 AU 29
JUILLET 2018

105e ÉDITION

■ SAMENSTELLING DOSSIER: TEUS KORPORAAL

Noirmoutier-en-l'Île / Fontenay-le-Comte 201km - vlak

1e etappe

Grand Départ Île-de- Noirmoutier

Op een bankje aan de haven van Noirmoutier-en-l'Île laat ik alle indrukken, gesprekken etc. van de afgelopen dagen over de eerste twee ritten van de 105e Tour de France nog eens even de revue passeren. Even voor zonsopgang lijkt het een ideaal moment te zijn. Alles ademt hier een vredige stilte. Alleen de zeemeeuwen scheren over me heen en laten hun krijsend geluid horen. Het is nauwelijks voor te stellen dat dit dorp over zeven weken het geografische centrum zal zijn van de internationale wielwereld. Van de eerste twee ritten hebben we de vertrek- en aankomstplaatsen bezocht. Terwijl La-Roche-sur-Yon, Fontenay-le-Comte en Mouilleron-Saint-

Germain al geel kleuren is het op het vertrekeiland nog "rustig". Bij binnenkomst van het dorp Noirmoutier-en-l'Île staat er op een rotonde slechts een bord met "Grand Départ". C'est tout! Er is ons verzekerd dat het eiland zich op een geweldige wijze zal gaan presenteren. Niemand minder dan Thomas Voeckler, die hier een tweede huis heeft en vorig jaar zijn actieve profcarrière afsloot, zal de buitenwereld attent gaan maken op het eiland. Hij is er altijd al op uit geweest om aandacht te trekken dus dat zal hem ook nu wel lukken. De bezoekers zullen met tienduizenden komen! In een flyer wordt het publiek warm gemaakt: *Amateurs de la petite reine, le Tour vous offre en Vendée plus de 380 km de fête populaire tout au long de paysages magnifiques. Venez profiter des animations de la caravane en vibrer au passage des coureurs. Un grand spectacle sportif gratuit!*

Waarom geen Passage du Gois?

Wanneer we met Marie Bruley, persvertegenwoordigster van het Office du Tourisme, de beginkilometers van de openingsrit op het eiland verkennen rijst meteen de vraag waarom de Passage du Gois, de 4150 meter lange oversteek naar het vasteland die bij eb droogvalt, niet in het rittenschema is opgenomen, hoewel dit aanvankelijk wel de bedoeling is geweest. Spelbreker blijkt het wereldkampioenschap voetbal in Rusland te zijn, waardoor het Grand Départ een week is opgeschoven naar zaterdag 7 juli. Maar met het verplaatsen van een week houden de getijden op zee geen rekening en zal de karavaan (noodgedwongen) van de brug gebruik moeten maken. De Passage is alleen toegankelijk anderhalf uur vóór

Noirmoutier-en-Île

het laagste waterpunt en anderhalf uur erna. Enerzijds is het jammer dat de tv kijkers en de toeschouwers ter plaatse geen spektakel krijgen voorgeschoteld. Anderzijds is het natuurlijk de vraag of organisaties de coureurs onnodig in gevaar moeten brengen. Wij kiezen voor de tweede optie. Spektakel is mooi, maar veiligheid komt op de eerste plaats. Na 1993, 1995 en 2011 komt er voorlopig geen vierde keer. Wanneer je de renners diep in hun hart kon kijken zullen ze het zo wel goed vinden.

Kennismaken met Île de Noirmoutier

Het langwerpige eiland met circa 10000 bewoners is grofweg in drie stukken in te delen. Rotsen in het noorden (Île d'Her), duinen in het zuiden en het oosten en er tussenin de zoutmoerassen, waar al sinds de vijfde eeuw zout wordt gewonnen. Het Bureau voor Toerisme beschrijft Noirmoutier in fraaie volzinnen: *Het eiland, waarvan de bijnaam mimosa-eiland luidt, is dankzij een uitzonderlijk microklimaat een paradijselijke omgeving voor natuurliefhebbers; blauw getinte duinpannen op één derde van het eiland, duinen met warm opwaaiend zand en de streek waar het heerlijk naar steeneiken, aardbeibomen en zeedennen geurt.* Toerisme is de kurk waar de eiland-economie op draait. De belangrijkste jacht- en vissershavens liggen in Noirmoutier-en-Île, l'Herbaudière en l'Épine. In die entourage zal de 105e Tour de France van start gaan.

Van départ fictif naar départ réel

Nog even ter verduidelijking: het eiland heet Île-de-Noirmoutier en de startplaats Noirmoutier-en-Île. Meteen wanneer Monsieur Christian Prudhomme om 11.00 uur het sein voor het départ fictif heeft gegeven komt de karavaan even buiten het dorp op de kronkelende D 96 door het Marais Salants, het gebied waar zout wordt gewonnen. Vooral vanuit de lucht zal dit landschap met de rechthoekige percelen met daarin de dijkes prachtige beelden geven. Wanneer ik hier in alle stilte fiets lijkt de Tour de France drukte nog heel ver weg. Op het einde van de D 96 wordt links afgeslagen en komen de renners op de D38 waar op de grens van de dorpen l'Épine en La Guérinière (aangegeven door twee grote stenen rechts van de weg) Tourbaas Prudhomme de vlag zal zwaaien voor het départ fictif. Dan is de Tour de France van 2018 écht begonnen. Ter hoogte van Barbâtre kan linksaf worden afgeslagen naar de Passage du Gois. De renners laten letterlijk en figuurlijk deze afslag links liggen. Al vlug komen de eerste iets omhoog lopende meters wanneer de brug naar het vasteland wordt gepasseerd. Parallel aan de kust wordt de etappe vervolgd. Bij La Tranche-sur-Mer rijdt men het binnenland in op weg naar de meet in Fontenay-le-Comte.

Zelf fietsen op Île-de-Noirmoutier?

Op het eiland zijn een drietal gemarkeerde korte fietsroutes uitgezet: Entre Plages et Ports (19,2 km), Entre Gois et Fôrets (23,3 km) en Entre Marais et Moulins (18,5 km). Je kunt de routes natuurlijk ook gewoon aan elkaar knopen. Het eiland is niet zo groot. Het is allemaal voor een gezellig dagje op stap. Familie fietsen! Beter te illustreren dan met de hierbij geplaatste foto is nauwelijks mogelijk. Fietsen wegzetten, helmen op de muur, hoedje op, boekje pakken en genieten van je boek en het uitzicht. Een ideaal vakantiebeeld! Bij de

Noirmoutier-en-Île

Kasteel Noirmoutier-en-Île

Haven Noirmoutier-en-Île

Offices de Tourisme is een gratis fietskaart beschikbaar en de routes zijn met bordjes en op de weg uitstekend gemarkeerd. En zou je een keer verkeerd rijden dan is dit nog geen probleem! Natuurlijk pak je ook even de Passage du Gois mee!

Fontenay-le-Comte

De discussie of er wel of geen bloemenmeisjes op het podium mogen is nog actueel. In Fontenay-le-Comte willen ze niets met die discussie te maken hebben. Ga maar eens op het pleintje voor het Hôtel de Ville kijken. Daar staat permanent zo'n schone! Maar of dat zal helpen is de vraag. De ASO en niemand anders bepaalt hoe de podiumceremonie gaat verlopen. De stad begint al aardig geel te kleuren en er worden al wat nevenactiviteiten georganiseerd. Onder andere in het Espace René Cassin-La Gare is tussen 14 mei en 3 juli in de middaguren een Tour de France fototentoonstelling te bekijken en op de toegangswegen hangen de banners dat hier de "Arrivée 1re étape" zal plaatsvinden. Duidelijk is te zien dat er wat staat te gebeuren. Men is in volle verwachting. Het is de eerste keer

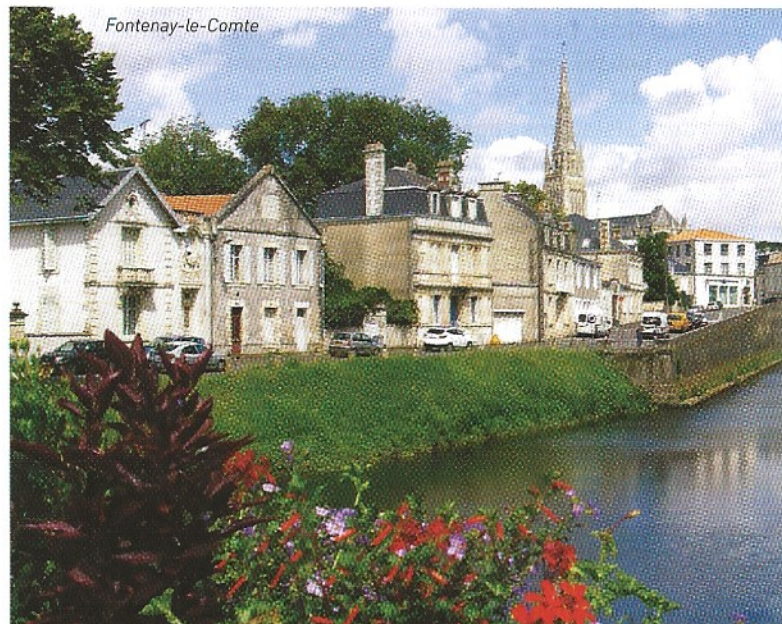
De kronkelende D 96 naar het départ réel

Hier wordt met de rode vlag gezwaaid voor de echte start

Fontenay-le-Comte

KOKKELS ETEN?

Bij eb hebben de drooggevalen zandbanken grote aantrekkingskracht op de regiobewoners. Gewapend met schepjes en emmertjes zoeken zij onder andere naar kokkels. Wanneer de vloed komt verlaten de zoekers met tientallen het strand. Bij één van de mannen mag ik even een blik in zijn mandje werpen en een foto maken van de palourdes, zoals ze deze hier noemen. Hij zegt hier elke dag terug te komen. Het is een soort dorpsgebeuren. Het is een echte delicatessen en bij voorkeur te verorberen met een goed glas witte wijn. Kokkels moeten voor gebruik gespoeld worden met zout water om het zand er uit te krijgen. Laat ze daarna in een pan met koud water met veel zout staan en ververs dit een keer. Kokkels behouden een goede smaak door toevoeging van witte wijn met peper en fijngesneden groenten. Je kunt ze stoven en eten zoals je mosselen eet, maar ook gebruiken in de vissoep of gerechten waarin schaal- en schelpdieren of vissoorten verwerkt worden.

Bon appétit!

Uitme rust

dat de Tour de France Fontenay-le-Comte zal aandoen. Wie in de stad is moet zeker even naar het in 1580 gebouwde Château de Terre-Neuve gaan. Prachtige gemeubileerde kamers en als bijzonderheid: de schrijver Georges Simenon, bekend van o.a. zijn Maigret boeken, woonde en werkte hier van 1940 tot 1943 en voltooide hier liefst negen boeken. Samen met Damien Moulin die met zijn bedrijf Original Vélo Jour in de Sud Vendée begeleidde fietstochten organiseert verkennen we per fiets de stad en de directe omgeving. Rondom Fontenay is sinds kort

een rondrit om de stad met de fraaie naam La Transfontenaysienne uitgezet. Deels voert het pad over een oud spoorwegtraject en natuurlijk langs de rivier de Vendée. In de stad is veel te zien met liefst 1700 historische gebouwen. Met trots draagt men de classificatie: "Ville d'Art et d'Histoire". Voor wie hier is, is het aan te raden ook even naar de ruïnes van de Benedictijner Abdy Saint-Pierre in Maillezais af te reizen. Indrukwekkend en nog een mooi fietstochtje ook! Nog even terug naar de Tour de France. Het wordt met zekerheid een massasprint.

Fontenay-le-Comte

Fietsroute om Fontenay-le-Comte

Mouilleron-Saint-Germain / La Roche-sur-Yon 182,5km - vlak

2^e etappe

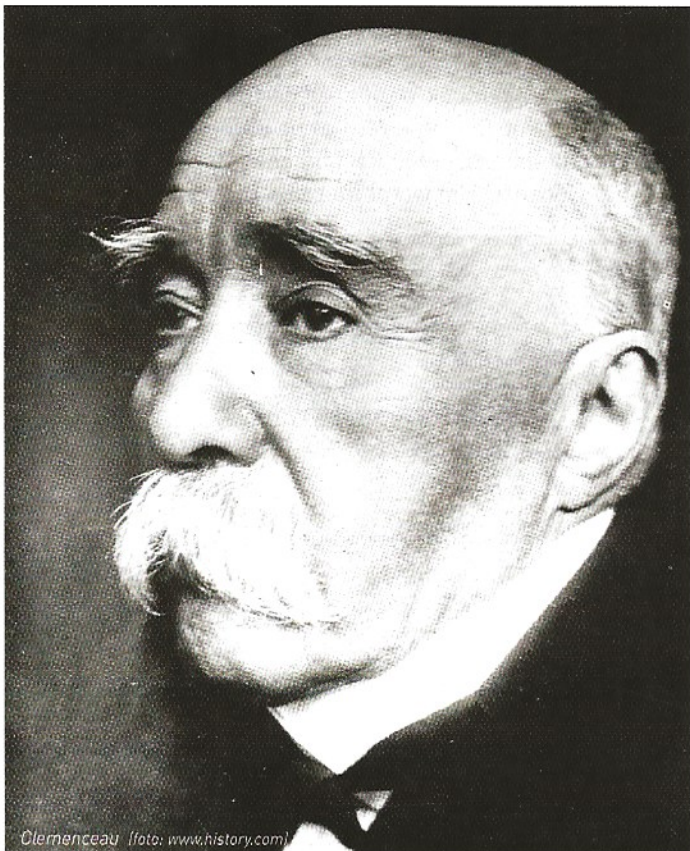
Van een dorpje naar de stad

Een grotere tegenstelling is nauwelijks mogelijk. De etappe van vandaag loopt van een rustig dorpje op het platteland naar de hoofdstad van het departement. 's Morgens zijn we in het 1400 inwoners tellende gemoedelijke Mouilleron-Saint-Germain en 's middags in het enigszins zakelijke La Roche-sur-Yon waar circa 50.000 mensen wonen. Gelukkig hebben de startplaats en de aankomstplaats van deze tweede etappe hun eigen charme. Ga maar eens kijken!

Mouilleron-Saint-Germain

Je vraagt je af hoe zo'n een plaatsje startplaats van een tourrit kan worden. Het heeft te maken met het feit dat de Tourorganisatie twee bekende Fransen wil eren die in Mouilleron zijn geboren. Overigens hebben beide mannen totaal

niets met de wielersport te maken. De eerste is Georges Clemenceau (1841-1929) die Frankrijk leidde tijdens de Eerste Wereldoorlog en op 11 november 1918 de wapenstilstand overeenkwam en de daaruit voortvloeiende ondertekening van het Vredesverdrag van Versailles op 28 juni 1919. Omdat de oorlog in 1918 eindigde en dat nu honderd jaar geleden is komt de Tour in Clemenceau's geboortedorp. De tweede man is Jean de Lattre de Tassigny (1889-1952), de leider van het Franse leger tijdens de bevrijding van Frankrijk in 1945. De sporen van beide mannen zijn gemakkelijk in het dorp terug te vinden. Het geboortehuis van De Lattre is ingericht als museum, terwijl het geboortehuis van Clemenceau, na een grondige verbouwing en renovatie, bijna gereed is om ook als museum te worden ingericht. Misschien zijn het geen mannen die interessant zijn voor de gemiddelde Tourvolger, maar voor wie geïnteresseerd is in een stukje Franse geschiedenis is het zeker aan te bevelen. Het dorp is tijdens ons bezoek al in de Toursfeer gebracht met de gebruikelijke gekleurde fietsen in wit, geel, groen en rode bollen. Aan alle lantaarnpalen zijn banners aangebracht en de etalageruiten van de plaatselijke middenstand zijn beschilderd met Tourtaferelen. Tijdens de televisiereportage zullen er ongetwijfeld ook beelden worden gemaakt van de Colline des Moulins, een heuvel met enkele molens, waarvan er nog één wat uitsteeksels heeft van de vroegere wieken. Van de overige molens staat er alleen de romp nog. Op één van die rompen zal een afbeelding van circa 6 x 8 meter worden aangebracht van Clemenceau. De kunstenaar laat ons wel het ontwerp zien en toont de techniek hoe hij gaat schilderen maar een foto maken is er niet bij! Zijn ontwerp gaat meteen de bestelbus weer in. De romp van de molen is geheel ingewikkeld in plastic, daarover komt een witte ondergrond en daarop in zwart de markante kop van Clemenceau met de grote snor. Misschien is de nieuwsgierigheid van onze lezers toch gewekt. Advies voor wie het wil zien: kijk naar de tv reportage. De conservatrice van beide musea, die ons hier alles laat zien, is dubbel trots. Trots dat "haar" mannen uit het verleden aandacht krijgen en trots dat de Tour naar Mouilleron komt en de gehele wereld overgaat. Om 13.10 uur zal zondag 8 juli het startsein worden gegeven voor de rit van 182 km die in een driekwart cirkel over licht geaccidenteerd terrein naar La-Roche-sur-Yon voert, waar de rit in een sprint zal gaan eindigen.

Clemenceau (foto: www.history.com)

Interieur museum

La-Roche-sur-Yon

Op 25 mei 1804 gaf Napoléon bij keizerlijk decreet toestemming dat La-Roche-sur-Yon zich voortaan stad mocht noemen. Bekijk je de plattegrond van het stadscentrum dan is het geheel rechthoekig opgebouwd. Sinds 1854 staat er midden op de Place Napoléon zijn standbeeld. Anno 2018 zal hij vanaf zijn paard het Tourcircus wat zich aan zijn voeten afspeelt gadeslaan. Wat een mooie symboliek: de heerser die op zijn volk neerkijkt. Vóór de Église Saint Louis zal het podium worden opgebouwd waar op donderdag 5 juli de ploegen zullen worden voorgesteld. Alles gebeurt in een bijzondere entourage. Het grote plein is ingericht als een mechanische dierentuin. Via bedieningspanelen kunnen dieren zoals een drommedaris, de flamingo's, een libelle, een nijlpaard, kikkers in de waterbassins in beweging worden gezet. Voor groot en klein geweldig om hier te experimenteren. Welke renner zal zich achter een paneel willen plaatsen? 't Zou in ieder geval een mooi beeld zijn! Directeur Alexandre Elouard van het Office de Tourisme geeft enthousiast tekst en uitleg. In korte tijd wil hij zoveel mogelijk laten zien. Eerst bekijken we het herinneringsbeeld dat onlangs is geplaatst. Uit de rode letters R(roche) en Y(on) heeft de kunstenaar een fiets geconstrueerd. Een blijvend aandenken aan de Tour. Zo gaan we even naar de plek waar op zondag 8 juli de meet ligt van de tweede rit. Het zal allemaal gebeuren op de rondweg om de stad op de Boulevard d'Eylau bij de kruising met de D 763. Een brede weg met ruimte genoeg voor een mooie sprint. Ook gaan we even naar het plaatselijke stadion, dat wel een heel bijzondere naam draagt. Niemand minder dan de grondlegger van de Tour de France wordt hier geëerd. Het stadion draagt de naam: Stade Henri Desgrange. Onder de naam accentueert men met een geel spandoek de activiteiten rondom de komende Tour de France. Zelf hadden we eerder al eens ontdekt dat er in een stadswijk een groot aantal straten naar oud-renners zijn genoemd zoals: Rue André Leducq, Impasse Hugo Koblet, Place Fausto Coppi, Rue Maurice Garin, Rue Octave Lapize enzovoorts. Allemaal oud-Tourwinnaars. Je zou toch als wielierliefhebber op de Place Fausto Coppi wonen! In de stad kan het niemand ontgaan dat de Tour er aan komt. Alle stadsbussen zijn geel met werende tourteksten. Bijzonder is hoe men van de stadsnaam een mooi wielerslogo heeft gemaakt.

Napoléon kijkt toe

Voor de kerk komt het grote podium

Het nieuwe monument

INFORMATIE

Algemeen

www.letour.fr/fr/grand-depart
www.enpaysdelaloire.com
www.vendeevelo.vendee-tourisme.com

Ile de Noirmoutier

www.ile-noirmoutier.com
www.ileochateau.com (overnachting)

Fontenay-le-Comte

www.fontenaylecomte.fr
www.le-rabelais.com (overnachting)
www.sudvendeeetourisme.com
www.chateau-terreneuve.com
www.originalvelotour.fr (begeleide fietstochten)
www.abbayes.vendee.fr (abdy Maillezais)

Mouilleron-Saint-Germain

www.musee-clemenceau-delattre.fr

La Roche-sur-Yon

www.ot-roche-sur-yon.fr

Fietsen in het departement Vendée

In een schitterend boekje met bijbehorende kaart worden een 25-tal fietscircuits uitgewerkt. Precies het traject wat ook de Tour de France in het departement aflegt. Op elke van deze 25 punten is het weer mogelijk afzonderlijke rondritten te maken. Beter kan je als fietser niet gedocumenteerd zijn!

